

LETO

ŠTEV

DATUM 23.4.1980

NAS' GLAS

SKUPNO DELEGATSKO GLASILO OBČINE KRŠKO

1. december 1974 - predsednik SFRJ Josip Broz - Tito
polaga temeljni kamen za jedrsko elektrarno Krško

KRŠKO

OBČINA - STRNJEN SISTEM
SAMOUPRAVNIH IN
DEMOKRATIČNIH ODNOSOV

Občina Krško se povezuje z občinama Sevnica in Brežice v posavsko regijo, ki obsega 4,5 % površine SR Slovenije in leži v spodnji savski in krško-brežiški kotlini, deloma pa v hribovitem svetu in na pobočjih zasavskega hribovja na severu in Gorjancev na jugu. Posavje se začne tam, kjer se Sava osvobodi soteske med Lisco in Vetrnikom ter pri Sevnici priteče na ravnino. Njen tok se vije mimo rodovitnih polj, nad katerimi se dviga s trto zasajen gričevnat svet. Vsa pokrajina tja do Sotle ima ugodno podnebje.

S svojimi 27.000 prebivalci, ki živijo v 185 naseljih in 16 krajevnih skupnostih, spada občina Krško med srednje velike občine v Sloveniji. S površino 345 km² obsega 1,7 % republiškega ozemlja. Pretežni del prebivalstva in gospodarske dejavnosti je osredotočen v 4 urbanih središčih:

23. APRILA 1980 bo občina Krško gostitelj redne letne skupščine SKUPNOSTI SLOVENSКИH OBČIN, na kateri bo osrednja tema namenjena oceni uresničevanja "koprskih sklepov" o nadaljnji preobrazbi komunalnega sistema v SR Sloveniji.

Ker ima ta posvet predvsem delovni značaj in zato ne bo dovolj časa za ogled občine, vam želimo v našem novem delegatskem glasilu vsaj delno predstaviti občino - gostiteljico. To je le skromna podoba občine v njenem zemljepisnem, zgodovinskem, družbenem in gospodarskem pogledu.

Izražamo zadovoljstvo, da lahko nudimo gostoljubje skupščini Skupnosti slovenskih občin in vsem udeležencem želimo prijetno počutje.

Predsedstvo
skupščine občine Krško

Krško, Senovo, Brestanica, Kostanjevica. Gostota naseljenosti znaša 77 prebivalcev na kvadratni kilometer, medtem ko je republiško poprečje 85 ljudi na kvadratni kilometer. 71 naselij ima manj kot 100 prebivalcev.

Skupno je zaposlenih 9.652 delavcev. Delež zaposlenih žensk znaša 30 odstotkov, kar je še precej pod republiškim poprečjem in na tem področju še niso izkoriščene vse možnosti. Od skupnega števila občanov je 26 % kmečkega prebivalstva.

NEKAJ IZ ZGODOVINE

Korenine nastanka vsakega kraja je iskati tam, kjer so ugodni življenjski in delovni pogoji.

O začetkih razvoja civilizacije na Krškem polju pričajo številne najdbe arheoloških izkopavanj (Libna, Neviodunum, itd.).

Naslednik antičnega Neviodunuma, ki je stal na odprti ravnini Krškega polja, se je umaknil k ustju savske soteske. Zgodovinski viri prvič omenjajo ime za Krško ali morda Krško polje v letu 895 (Gurcheuelt). Krški grad je stal najpozneje leta 1189, ko ga je njegov nekdanji lastnik grof Bogenski, s pripadajočimi posestvi vred, zastavil salzburškemu nadškofu Adalbertu. Tako se je naselbina ob Savi od 12. stoletja dalje razvijala in se preživljala s trgovino, brodarstvom, obrtništvom in gostilničarstvom.

Slovensko ime prvič zasledimo v času gospostva Celjskih grofov. Mestne pravice je leta 1477 trgu Krško podelil cesar Friderik. Med te pravice je sodila tudi pravica do postavitve mestnega obzidja, kar je zaradi turških vpadov bilo živ-

ljenskega pomena. V času slovensko-hrvaškega upora pod vodstvom Matije Gubca (1573) se je boj za staro pravdo razplamtel tudi med tukajšnjim kmečkim prebivalstvom. Ključna bitka Kupiničevega dela kmečke vojske s plemiško je tragično končala ravno pod Leskovcem.

Velika večina prebivalstva sedanje občine Krško se je pred drugo svetovno vojno še vedno ukvarjala s poljedelstvom in živinorejo. Večja industrijska obrata, ki sta zaposlovala skupaj okrog 900 delavcev, sta bila Bonačeva tovarna celuloze na Vidmu in rudnik Senovo, last Trboveljske premogokopne družbe.

ZAČETKI RAZREDNEGA GIBANJA

Revolucionarno delavsko gibanje se je izkazovalo zlasti ob stavkah, praznovanjih prvega maja in ob volitvah. Sredi tridesetih let je tudi Krško in okolico zajelo ljudsko frontno gibanje. Posledica tako prebujene razredne zavesti je bila tudi udeležba 15 prostovoljcev iz Krškega in okolice v španski državljanski vojni in še nekaj drugih uspešnih akcij.

V poslednjih letih pred začetkom vojne je Komunistična partija Slovenije v Spodnjem Posavju organizirala svoje okrožje. Leta 1939 je kot absolvent medicine prišel na prakso v krško bolnišnico Maks Stermecki - Rok, ki se je takrat vrnil iz mitroviške kaznilnice. V 7 letih robije si je tam pridobil temeljito znanje iz marksizma. Leto za tem sta dejavnost partije in število njenih članov tako narasla, da so ustanovili okrožni komite KPS za Posavje. Partijske organizacije so nastale v vseh večjih krajih Spodnjega Posavja in neposredno pred okupacijo jih je bilo devet, poleg teh pa še štiri skojevske. Kljub prizadevanju orožniške postaje je tukajšnja organizacija nadaljevala s svojim ilegalnim delom, ohranjala stalne stike s člani Centralnega komiteja KPS v Ljubljani in od njega prejemale propagandno literaturo.

Konspirativnost je bila tolikšna, da celo Nemci niso takoj po svojem prihodu zapirali najprej komunistov, ampak izobražence in Nemcem sovražne ljudi, zato je večji del komunistov in skojevcev živel legalno, bil zaposlen in se pripravljali na oborožen upor.

UNIČENJE KRŠKE ČETE

Ob koncu julija 1941 je bila po nesrečnem naključju razkrita in izdana prva skupina tukajšnjih komunistov. Njeni člani so se pred policijskim zasledovanjem zatekli v skriti tabor nad Krškim, vendar so zaradi neprevidnosti 29. julija orožniki zajeli devet članov krške partizanske skupine in kurirko Pokrajinskega komiteja za severno Slovenijo učiteljico Ivanko Uranjek - Angelco. Nemcem so padli v roke: Jože Grabar, Peter Jernejec, Rado, Milan in Zdenko Kaplan, Rajko in Franc Kastelic, Anton in Franc Preskar, medtem ko sta se rešila le Franci Bizjak iz Krškega in Vladimir Pfeifer iz Leskovca. Na ukaz šefa Civilne uprave za Spodnjo Štajersko so ujete partizane - po zaslišanju - 30. julija zjutraj ustrelili v gozdu Dobrava pri Brežicah.

IZGNANSTVO

Nemška odločnost pri iztrebljanju komunistov in partizanov upornega duha ni povsem zavrla in akcije so se nadaljevale. Močan udarec pa je osvobodilno gibanje doživelo zaradi množične izselitve prebivalstva v Srbijo in Nemčijo. Da bi napravili prostor za naselitev nekaj 10.000 Nemcev, ki naj bi tvorili tako imenovani "nemški ljudski branik" v jugovzhodnem kotu rajha, so nacisti izgnali okrog 37.000 Slovencev iz Posavja. Večina jih je na prisilno pot v tujino odšla skozi zbirno taborišče na brestaniškem gradu (Rajhenburg). Izgnanci so se iz poražene Nemčije lahko vrnil na uničene domove šele po koncu vojne.

OBOROŽEN BOJ DO OSVOBODITVE

Oborožene skupine so lahko nastale in obstale le v zavetju bohorskih in gorjanskih gozdov. Tu sta delovala Gorjanski bataljon in Kozjanski odred, ki sta imela močno podporo aktivistov OF na svojih področjih.

10. februarja 1944 ponoči je legendarna XIV. divizija na svojem borbeno-propagandnem pohodu na Štajersko napadla in uničila naprave senovškega rudnika

rjavega premoga. S tem je zadala dokajšen udarec okupatorjevi oskrbi z energijo, podkrepila narodnostno zavest prebivalcev in utrdila vero v skorajšno osvoboditev.

Poleti 1945 se je glavnina izgnancev že vrnila na porušene domove in začela se je obnova domovine, pri tem so na našem območju pomagale tudi mladinske delovne brigade.

ZDRUŽENO DELO

**TOVARNA CELULOZE
IN PAPIRJA
"DJURO SALAJ" KRŠKO**

Temeljni nosilec razvoja v prvih povojnih letih je predstavljala organizacija, ki danes nosi ime Tovarna celuloze in papirja "Djuro Salaj" Krško. Razvila se je iz zasebne tovarne, postavljene leta 1939, ki je v začetku lahko izdelala 70.000 ton celuloze letno. Načrtovano dograditev obrata za proizvodnjo lesovine in postavitev papirnega stroja je onemogočila vojna. Med njo je tovarna celuloze obratovala zelo neredno in je bila tudi dokaj poškodovana. Leta 1946 so jo ponovno usposobili za redno obratovanje. Njena zmogljivost se je z dograditvami in izboljšavami postopno večala in leta 1962 je dosegla skupno letno proizvodnjo 120.000 ton celuloze in papirja. Najpomembnejša koraka za kolektiv pa sta postavitev tretjega papirnega stroja in izgradnja projekta magnefitne celuloze. To je proizvodnjo celuloze dvignilo s 60.000 ton na 160.000 ton letno. Tako se je skupna zmogljivost te delovne organizacije s 1.800 zaposlenimi delavci dvignila na 260.000 ton letno, kar jo uvršča med velike srednjeevropske proizvajalce celuloze in papirja, vsekakor pa je v svoji panogi največja na Balkanu.

SUROVINSKA OSNOVA

Kot velik potrošnik osnovne surovine (lesa) je tovarna "Djuro Salaj" pričela skrbeti tudi za sovlaganja pri zasajanju novih gozdnih površin. Sodelovanje pri gozdoznanju poteka tako v okviru naše domovine kakor tudi na ravni mednarodne menjave dela. Z madžarsko papirno industrijo ima namreč tovarna pogodbo, po kateri ji bo ta zagotovila 280.000 kubičnih metrov lesa letno, v zameno pa bo dobila 40.000 ton celuloze. Delovna organizacija je sestavljena iz devetih temeljnih organizacij: Celuloza, Papir, Energija, Les, Vzdrževanje, Transport, Blagovni promet, Papirkonfekcija, Tovarna embalaže Senovo.

**RAZVOJNE MOŽNOSTI
IN ZELJE**

Trenutno bo tovarna "Djuro Salaj" največ pozornosti posvečala ravno senovski TOZD, ki se je doslej ukvarjala le s predelavo valovite lepenke, v kratkem pa bo tam pričel obratovati lasten stroj za proizvodnjo 25.000 ton plošč valovite lepenke letno. Večino je bodo predelali v embalažo doma in tudi tretjino potrebne surovine bo zagotovila krška tovarna. To je le del razvojnih načrtov te velike organizacije. Razen tega načrtuje še razširitev zmogljivosti za predelavo doma izdelane celuloze. Pri tem bodo namenili največ pozornosti reševanju čedalje bolj občutnih problemov z nabavo surovin. Izdelovali bodo nizkogramske rotacijske papirje, ki jih terjata razvoj grafike in ekonomičnost dela. Problem, ki tudi ne bo trpel odlašanja, je zagotavljanje energijskih virov.

EKOLOGIJA

Svoji velikosti ustrezno je krška tovarna tudi dokajšnji onesnaževalec okolja, zato si je ta delovni kolektiv za cilj zastavil tudi, da v čim krajšem času pristopi k izgradnji očiščevalnih naprav za odpadke, ki onesnažujejo ozračje in savsko vodo.

KMETIJSTVO

Kmetijska dejavnost je tudi v krški občini med prvenstvenimi v gospodarstvu, občina sama pa je med redkimi, v katerih se obseg obdelovalne zemlje ne manjša.

Na območju občine Krško je skupno 34.515 ha zemljišč, od tega 17.902 ha kmetijskih in 15.072 gozdnih. V lasti zasebnih kmetovalcev je 28.399 ha, družbenih zemljišč je 6.116 ha, od tega je okrog 1.100 ha kmetijskih in 5.016 ha gozdnih. Naravne razmere so zelo pestre, osrednji del občine je ravninski svet Krškega polja med Savo in Krko, ki na severovzhodu prehaja v gričevje in hribovje, na južnih pobočjih pa so raztrešeni vinogradi in sadovnjaki, njive in travniki, severna pobočja in višje lega pa pokrivajo gozdovi.

Svetovna gospodarska kriza tridesetih let in izgnanstvo kmečkega življa sta napravila veliko škodo kmetijstvu, zlasti živinoreji, sadjarstvu in vinogradništvu.

RAZVOJ

AGROKOMBINATA

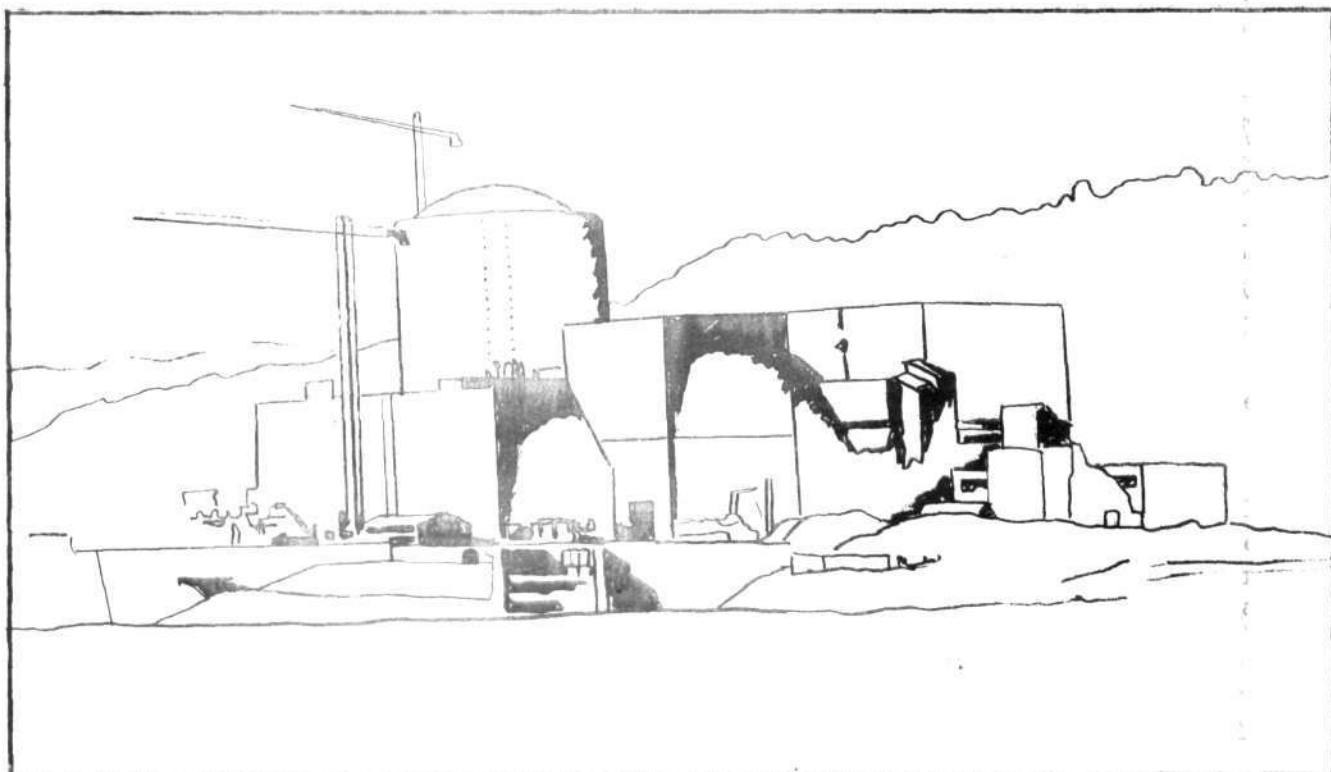
26. maja 1965 se je Kmetijska zadruga Krško preimenovala v Agrokombinat Krško, proizvodno in trgovsko podjetje s sedežem v Krškem. Danes je ta organizacija med večjimi pridelovalci sadja v Sloveniji, ima priznane vinske klete v kostanjeviškem gradu, vinogradniško posestvo na Sremiču in vrsto uspešnih kooperantov. V njeni sestavi je pet temeljnih organizacij združenega dela: Kmetijstvo in sadjarstvo, Vinogradništvo in vinske kleti s predelavo in stekleničenjem vina, Klavnica s predelavo suhomesnih izdelkov, Trgovina z reprodukcijskim materialom in servisnimi službami, Kooperanti s proizvodnimi okolišmi in kmečkimi skupnostmi ter Delovna skupnost skupnih služb. Kljub tržnim in ekonomskim težavam je Agrokombinat dosegal proizvodne in poslovne uspehe, v zadnjem obdobju pa je vključen v SOZD Mercator.

NE

1. decembra 1974 je predsednik SFRJ Josip Broz - Tito vgradil temeljni kamen za jedrsko elektrarno Krško. To je prva jedrska elektrarna v Jugoslaviji. Njena moč na pragu je 632 megavatov. Opremljena je z Westinghousovim lahkovodnim tlačnim reaktorjem toplotne moči 1880 MW. Elektrarna je priključena na 380 kV omrežje za napajanje potrošnih središč v SR Sloveniji in SR Hrvatski. Načrtovana letna proizvodnja električne energije znaša 4,4 TWh, kar predstavlja 32 % skupne proizvodnje električne energije obeh republik v letu 1976.

Elektrarna leži na levem bregu reke Save v industrijski coni Krškega.

Investitorja gradnje sta "Savske elektrarne" Ljubljana in "Elektroprivreda" Zagreb. Poskusno naj bi pričela obratovati ob koncu leta 1981, predvidoma pa bo zaposlovala 400 strokovnjakov.

RUDNIK RJAVEGA PREMOMA SENOVO

Začetek rudarjanja v senovski premogovni kotlini sega v leto 1819, ko so v Šrebotnem pri Senovem začeli pridobivati premog, sicer pa se šteje za začetek pravega rudnika obdobje 1922/23, ko so ob rudniku postavili vse potrebne spretnosti oblike in naprave.

KRIZNO OBDOBJE

PREMOGOVNIŠTVA

V času, ko je nafta pridobivala na popularnosti kot energetski vir, je bil senovski rudnik predviden za ukinitve. Zato je vodstvo rudnika pričelo pripravljati pravočasno rešitev socialnega vprašanja in preusmeritve rudarjev. Postavili so TOZD Metalne za izdelavo žerjavov in po prekvalifikaciji dela rudarjev so proizvodnjo zmanjšali od 800 na 400 ton dnevno. Da bi dokončno pripravili likvidacijo rudnika in zagotovili delo preostalim rudarjem, so skupno s Tovarno celuloze in papirja "Djuro Salaj" investirali izgradnjo Tovarne embalaže Senovo. Ta je že v zagonu.

PONOVNA OCENITEV

ZALOG PREMOMA

Medtem pa se je vprašanje naftne energije močno zaostriло in senovske zaloge premoga so postale ponovno zanimive. Zato so sklenili širiti rudnik tudi pod t.i. koto 125. S tem bodo pridobili možnost črpanja nadaljnjih 350.000 ton premoga, kar predstavlja zalogo za nadaljnjih 5 do 6 let.

Sedanja proizvodnja 431-članskega kolektiva znaša 120 tisoč ton letno in s premogom zlagajo predvsem elektrogospodarstvo (TE Šoštanj), tretjino proizvodnje pa razpečajo za ogrevanje. Zaradi preusmerjanja rudarjev v druge poklice v rudniku sedaj primanjkuje ustrezne delovne sile. Pričakujejo tudi, da bo moč zaloge premoga izkoriščati še po leto 1986, t.j. pod koto 150.

KOVINARSKA KRŠKO

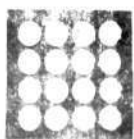
Začetki tovarne industrijske opreme in konstrukcij - Kovinarske iz Krškega so bili pred 26 leti v združenju zasebnih obrtnikov, tedanji Splošni obrtno kovinarski zadrugi. V začetku so opravljali predvsem ključavničarska dela, kasneje pa so začeli prevzemati tudi večja, zahtevnejša naročila. Od izdelave ograj in stopnišč so prešli na visoko kakovostne konstrukcije RTV stolpov, žerjavni prog... Leta 1962 so zadrugo preimenovali v "Kovinarsko", leta 1964 pa se je ob 10-letnici obstoja tovarna preselila na današnjo lokacijo.

Danes tovarna zaposluje preko 650 delavcev in izdeluje visokotlačne posode (do 100 atm.), silose iz profilirane pločevine, asfaltne baze. Posebno pozornost namenjajo zlasti procesnim posodam, zato so natakili stroj za izdelavo podnic, ki je bil dolgo časa edini tovrsten v Jugoslaviji. Razen specializacije v proizvodnji je Kovinarska vseskozi skrbela tudi za sodelovanje z domačimi kooperanti. Na ta način so delež uvožene opreme zmanjšali za več kot polovico, plod dolgoletnega sodelovanja z Iskro in Severjem pa so doma izdelane elektronske tehnice, naprave za daljinsko krmiljenje in pogon asfaltnih baz, nov program proizvodnje naprav za zaščito okolja. V zadnjem času se je Kovinarska lotila tudi izdelave zaklonske opreme.

Splošno obrtno podjetje SOP Krško je relativno mlada organizacija združenega dela, ki si prizadeva z razširitvijo, prilagajanjem programov in kakovostjo dela čim intenzivneje prodreti na domače in zlasti tuje tržišče. Sestavljajo jo temeljne organizacije združenega dela: IKON Kostanjevica, Oprema, Storitve, Klepar in Delovna skupnost skupnih služb. Ukvarja se z izdelavo in konstrukcijo naprav za zaščito okolja v lesno predelovalni industriji in nekaterih drugih vejah, to je: izdeluje raznovrstne filtre in elemente za notranji transport.

Med organizacijami združenega dela, ki v občini Krško zaposlujejo pretežno moško delovno silo, so še Industrija gradbenega materiala (IGM) Krško, prevoznisko podjetje Transport, Splošno gradbeno podjetje Pionir, Novoles, TOZD Sigmat Brestanica, Metalna, TOZD TGO Senovo, Plinska termoelektrarna Brestanica. Žensko delovno silo zaposlujejo predvsem Žito, TOZD Lj. tel. Krško, Lisca Senovo in Labod, 87 3. Libna Krško.

SVOBODNA MENJAVA DELA

Vzporedno z vlaganjem v krepitev materialne osnove gospodarstva so v vsaki družbenopolitični skupnosti pomembna tudi vlaganja v razvoj družbenega standarda in infrastrukture.

ŠOLSTVO

Ob prihodu v Posavje je okupator zaprl vse šole - kakor hitro je bilo to mogoče - v njih organiziral pouk v nemščini. Še pred koncem vojne 25. septembra 1944 pa je OF organizirala šolo pri Sv. Antonu (Gorenji Leskovec). Obiskovalo jo je 155 otrok, pouk pa sta vodila Lojze Mirt in Kristina Radej. Pri šoli so ustanovili trinajstčlanski roditeljski svet. Po vojni so bile šole deležne velike pozornosti, plod tega pa je zelo sodobno organiziran pouk in dobri delovni pogoji.

Danes obiskuje 8 popolnih osnovnih šol in eno podružnično 3.085 otrok. Osnovni šoli v Leskovcu in Brestanici sta celodnevni. Razen tega obiskuje 99 učencev tudi osnovno šolo "Dr. Mihajlo Rostohar", kjer predelujejo prilagojen program. Šolski center ima oddelke za usposabljanje srednješolski kadrov elektro in strojno tehnične stroke. V občini je še Osnovna glasbena šola, ki jo obiskuje 135 otrok in Delavska univerza, ki organizira redne in občasne izobraževalne oblike.

OTROCI SO NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO

Tito

Varstvo otrok je organizirano v Vzgojnovarstvenem zavodu Krško ter pri OS Brestanica, Senovo, Leskovec, Kostanjevica in Raka. Pred dokončanjem je II. B faza Vzgojnovarstvenega zavoda v Krškem in bo lahko sprejela prvo generacijo otrok ob začetku novega šolskega leta 1980-81. S tem se bo zmogljivost te ustanove povečala, ne bo pa dokončno rešeno vprašanje zmogljivosti vrtcev, ker bodo enega izmed njih zaradi higienskih vzrokov verjetno morali zapreti.

KULTURNA DEJAVNOST

Za oživitve amaterske dejavnosti delavsko kulturnih društev v občini je bila pomembna izgradnja Doma XIV. divizije na Senovem, ki ima tudi telovadno dvorano, in Delavskega doma v Krškem. Slednji bo ob letošnjem 7. juniju, občinskem prazniku, posvečenem spominu na leta izgnanstva, dobil ime po dr. Edvardu Kardelju.

AMATERSTVO

Najbolj aktivni sta bili amaterski društvi na Senovem in v Brestanici, čedalje intenzivneje pa deluje tudi društvo v Krškem. Pri tem kaže omeniti tudi zelo delavne amaterje na Zdolah in v Koprivnici. Ob nekaj bolj ali manj uspešnih zborih delujeta v občini še dva zelo kakovostna pihalna orkestra (senovski rudarski in krški pri tovarni "Djuro Salaj") in tamburaška skupina na Senovem.

Razen amaterske dejavnosti je tu še vrsta ustanov, ki se ukvarjajo s kulturo: Kostanjevica s svojimi galerijami in Formo vivo, Valvasorjeva knjižnica in čitalnica v Krškem ter brestaniški grad, kjer je stalna zbirka, posvečena slovenskim izgnancem in internirancem.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

Na področju zdravstva je bila skrb namenjena razvoju splošne medicine ter službi za varstvo predšolskih otrok. Razširili smo prostore zdravstvenega doma v Krškem, dogradili novo zdravstveno postajo na Rakki, pripravljala pa se tudi izgradnja zdravstvene postaje v Kostanjevici. Manj pa je bilo doslej storjenega na področju medicine dela in to področje bo treba spričo čedalje hitrejšega razvoja industrijskih zmogljivosti v občini in ob pričetku obratovanja nuklearne elektrarne odločno izboljšati.

KOMUNALNA IN
STANOVANJSKA
PROBLEMATIKA

Precejšnja razdrobljenost naselij povzroča vrsto komunalnih in drugih problemov, ki se z velikimi napor in prizadevanji dokaj uspešno razrešujejo. V zadnjih desetih letih je bilo asfaltiranih 200 km cest, z izgradnjo 280 km vodovodnega omrežja zagotovljena pitna voda 4.980 gospodinjstvom in s tem skoraj celotno območje občine preskrbljeno s pitno vodo. Elektrike nimata še dva manjša zaselka in nekaj posameznih hiš. Na področju stanovanjskega gospodarstva je bilo od 1970. leta dalje zgrajenih okrog 1838 stanovanj, všteti tudi načrtovano izgradnjo v letošnjem letu. V okviru stanovanjske skupnosti smo prešli na usmerjeno gradnjo.

ŠPORT IN REKREACIJA

Vsaka krajevna skupnost v občini ima svoje športno društvo. Aktivni so delovni ljudje tudi v športnih društvih temeljnih organizacij združenega dela. Najbolj aktivni so kegljači, rokometasi in nogometasi, v zadnjem času pa oživlja dejavnost tudi v okviru teniškega kluba. Na tekmovalnih lestvicah so bili doslej najbolje uvrščeni plavalci Celulozarja (osvojili so nekaj državnih prvenstev), košarkaši iz Podbočja ter članice šolskega karate kluba. V okviru osnovnih šol Krško in Leskovec potekajo

vsako leto tečaji za neplavalce in nadaljevalni plavalni tečaji, za vse otroke, v okviru šole v naravi pa skušamo čim večjemu številu otrok omogočiti (tudi z izposojanjem opreme), da obvladajo osnovne smučarske veščine najpozneje v petem razredu.

Velik prispevek telesnokulturni dejavnosti bo predstavljala predvidena izgradnja športnorekreacijskega centra, kjer naj bi postopoma dobile svoj prostor in delovne pogoje vse športne panoge. Prvo fazo izgradnje centra predstavlja obnova tribun na obstoječem stadionu Matije Gubca, kjer bo 22. in 23. junija letos finale svetovnega prvenstva parov v speedwayu.

Občina Krško že dolga leta skrbi za od njih svojih delovnih ljudi. Počitniška skupnost razpolaga z dvema naseljema počitniških hišic: v Materadu pri Poreču in v Nerezinah na otoku Mal Lošinju, kjer je tudi pionirsko počitniško naselje.

KULTURNOZGODOVINSKE

znamenitostiKOSTANJEVICA NA KRKI

Kostanjevica je najstarejše mesto na Dolenjskem in najmanjše mesto v Sloveniji. Imenujejo jo tudi "Dolenjske Banetke". Listine jo omenjajo že leta 1091, kot mesto pa leta 1252. Blizu Kostanjevice je mogočno poslopje nekdanjega cistercijskega samostana z enim največjih arhaidnih dvorišč v Srednji Evropi in znamenito gotsko cerkvijo. Po osvoboditvi je bilo v restavriranje "gradu" - kot zdaj imenujejo nekdanji samostan - vloženo veliko truda in sredstev.

GALERIJSKA DEJAVNOSTIN FORMA VIVA

Kostanjevica je pomembno kulturno središče. V stavbi osemletke je Gorjupova umetnostna galerija, v bivšem gradu sredi mesta je Lamutov likovni salon, v samostanu pa Galerija "Božidar Jakac", kjer si lahko obiskovalci ogledajo bogat presek slikarskega in grafičnega ustvarjanja tega velikana slovenske likovne umetnosti. Poleg njegove so tudi stalne razstave Jožeta Gorjupa, Toneta Kralja (avtor spomenika Natiji Gubcu pred Delavskim domom) in slikarske zbirke starih mojstrov iz samostana Pleterje. V "gradu" sta tudi Vinarski muzej, vinska klet Agrokombinata in mednarodna vinoteka. Na planjavi okrog poslopja so razstavljene skulpture iz karkovskega hrasta, ki so jih na kiparskih simpozijah ustvarili številni kiparji iz vsega sveta. V Kostanjevici deluje že vrsto let Dolenjski kulturni festival s kakovostnimi gledališkimi in glasbenimi prireditvami ter razstavami.

BRESTANIŠKI GRAD

Stari grad Brestanica na pečini nad Savo je bil pred drugo svetovno vojno samostan trapistov, ki so izdelovali čokolado in likerje. Med okupacijo je bil nacistični zbirni center izgnancev iz Posav-

ja, danes pa sta v njem Muzej slovenskih izgnancev in Galerija likovnih samorastnikov. Pod gradom stoji v spomin na leta izgnanstva spomenik. Obnovitvena dela so razkrila temelje prvotnega grajskega poslopja izpred leta 1.000 ter srednjeveške freske, za katere je značilna nenavadna posebnost za tisti čas - posvetna vsebina.

IZKOPANINE NA LIBNI

Na vzpetini Libna v neposredni bližini mesta Krško je že v halštatskem prazgodovinskem obdobju nastalo gradišče takratnih prebivalcev naših krajev - Ilirov. Verjelo je okrog 300 metrov v premeru in je bilo obdano z okopom iz suhega obzidja. V bližini gradišča so odkrili nekropolo s številnimi gomilami. Med najdbami iz grobov so pomembnejše: bronasta situla, bronasta konjska oprema, zlati ovratni obročki, bronzasti kotliček in fragment bronaste čelade...

NEVIODUNUM OB SAVSKI STRUGI

Pri današnji vasi Drnovo so Rimljani okrog začetka našega štetja postavili upravno središče Neviodunum. V nekdanji savski strugi so ohranjeni ostanki pristanišča s pomolom. V mestu je bilo tudi nekaj reprezentativnih poslopij, saj je bilo eno od teh dolgo več kot 50 metrov in je imelo do 5 m visoke stebre z lepimi kapiteli. Mesto se je oskrbovalo z vodo iz globokih vodnjakov, najpomembnejši vir pitne vode pa je bil vodovod z zajetjem onstran Krke pod Gorjanci. Po 8 km dolgih lončenih ceveh je vodovod potekal najprej preko ozkega mostu čez Krko in nato v ravni črti do Neviodunuma. Med izkopaninami so pomembne tudi hišaste žare v številnih nekropolah in ostanki zidanih grobnic, od katerih je bila ena poslikana s freskami. Ohranjeni so tudi miljni kamni s takratnih rimskih cest, ki so Neviodunum povezovale z ostalimi rimskimi provincami.

Spominsko področje

ŽUMBERAK - GORJANCI

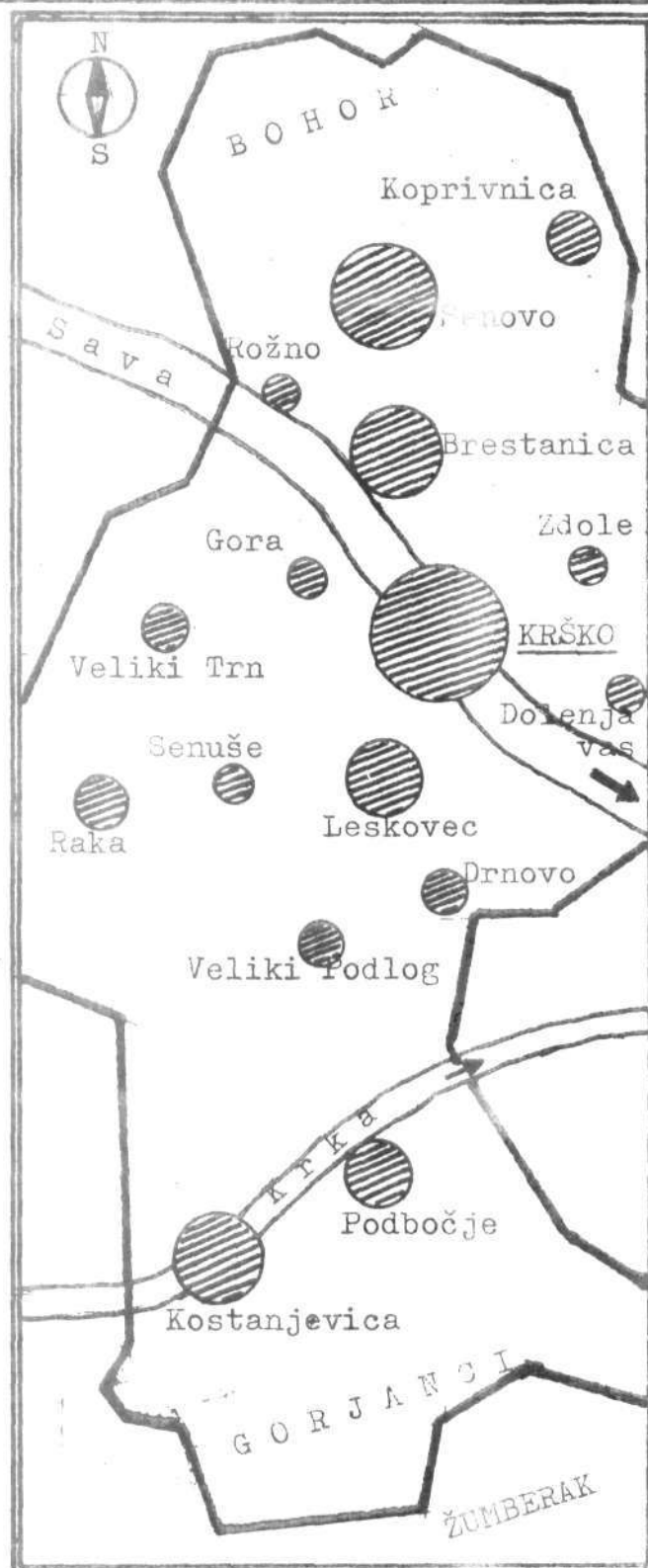
Na pobudo družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij SR Hrvatske in SR Slovenije je bil leta 1978 sprejet družbeni dogovor o ustanovitvi skupnosti SPOMINSKEGA OBMOČJA ŽUMBERAK - GORJANCI med občinami: Brežice, Črnomelj, Jastrebarsko, Krško, Metlika, Novo mesto, Ozalj in Samobor.

Namen tega družbenega dogovora je razvijati in negovati tradicije NOB in socialistične revolucije, zaščititi spomenike in kraje, kjer so se vodile pomembne borbe, kovala bratstvo in enotnost naših narodov in zgodili pomembni dogodki med NOB. Hkrati pa je cilj tega dogovora usklajevanje in pospeševanje gospodarstva in družbenega razvoja teh krajev.

V spominsko območje ŽUMBERAK-GORJANCI spada dvoje krajevnih skupnosti občine Krško, in sicer KS Kostanjevica in KS Podbočje. To območje je in bo lahko še bolj pomembno za potrebe splošnega ljudskega odpora, zato so vlaganja vanj zelo pomembna. Nekaj je bilo že storjenega: ljudje v hribovitem območju so dobili vodovod, napeljali so jim elektriko in uredili nekaj cest. Vendar bo še treba urediti precej cest in ustvariti pogoje, da bi ljudje ostajali v teh krajih, ki so med NOB bili močna opora partizanskemu gibanju.

Najpomembnejša pridobitev, ki jo to območje daje naši družbi, pa sta bratstvo in enotnost, ki ju tu kujejo mladi obeh republik na brigadirskih akcijah večjega ali manjšega obsega.

SKICA OBČINE KRŠKO S
SEDEŽI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

"NAŠ GLAS" - skupno delegatsko glasilo občine Krško - Izdajatelj: INDOK CENTER občine Krško - Odgovorni urednik: Ivan KASTELIC - Oblikovalec: Niko KEŠE - Naklada te posebne izdaje: 250 izvodov, sicer 600 izvodov - Izhaja po potrebi - Tiska "tiskarna" SO Krško - Naslov uredništva: INDOK CENTER občine Krško, CKŽ 14, 68270 Krško; telefon: (068) 71 - 711, interna 33

Največji prijatelj mladih, tisti, ki je vanje trdno veroval in jim nalagal zahtevne naloge, je podlegel v boju z naravo in boleznijo. Ostali pa so mladi, ki so vanj verovali, mu vdano sledili in s sebi lastno samozavestjo sprejemali njegova naročila.

Ostal je tudi mesec mladosti, prežet z grenkim spominom na slovo vseh nas od Tita, a ravno ta spomin bo večna vzpodbuda in opomin vsej družbi, zlasti pa njenemu mlademu rodu. Ostala bo tudi pri-sega, ki so jo ob Titovem mrtvaškem odru s štefeto palico položili predstavniki mladine. Ta pri-sega jih veže k pridnosti, vztraj-nemu delu in k boju za ohranitev in nadaljevanju tistega, kar je Tito dosegel: spoštovanje človeka, bratstvo med narodi in mir na temelju neodvisnosti.

Akcija, ki poteka letos že četrtrič, je ena takih! To so MAJSKA SREČANJA mladih Slovenije in Hrvatske. Neposredno se teh srečanj udeležujejo mladi Zajednice općina Zagreb (14 občin), Posavja in Šmarja pri Jelšah. Namen teh srečanj je predvsem razvijanje bratstva in enotnosti, ohranjanja tradicij NOB, medsebojna izmenjava delovnih izkušenj ter zbližanje med mladimi.

Doslej se je vsako leto udeležilo teh srečanj 10 000 mladih iz obeh republik, vključno s pripadniki JLA. Program srečanj obsega športna tekmovanja, kulturne prireditve, pohode... Letos se majska srečanja, ki so vključevala memorialno območje Kumrovec - Trebče, razširili tudi na območje Žumberak - Gorjanci. S tem bi razen že sodelujočih OK vključili tudi mlade Dolenjske ter občin Ozalj in Jastrebarsko... Konkretna akcija Žumberak - Gorjanci bo konec maja pri Poganji jami na Gorjancih. Tu bo po 2-dnevnom pohodu srečanje vseh pohodnih brigad in skupna seja. Na predvečer seje bo taborni ogenj s kulturnim programom, ki ga bodo izvajali sami udeleženci. Zaključek samih majskih srečanj bo v Krškem 5. junija ob prihodu vlaka Bratstva in enotnosti (osrednji sprejem za SRS).

M D A

TOKRAT OBJAVLJAMO

- V SLOVO TOVARIŠU TITU
- 44. seja izvršnega sveta SO Krško
- Načrti SIS na zborih delavcev - ŽELJE IN MOŽNOSTI
- Delo Medobčinske gospodarske zbornice
- Predstavljamo KS PODBOČJE
- Kdo so kadroviki! in Delo kadrovika
- Akcija 1000 delavcev - sodelavcev
- Razstava v Krškem
- Kadrovske spremembe v OS ZSS Krško
- Nov delovni čas Lekarne Krško

Od 21. aprila do 25. maja bo potekala mladinska delovna akcija za ureditev stadiona "Matija Gubec", na katerem bo 22. junija svetovno prvenstvo v speedwayu za dvojice. V okviru OK ZSMS Krško vodi akcijo center za MDA, vključena pa je vsa mladina občine tako, da dnevno sodeluje pri ureditvenih delih okrog 50 brigadirjev; če je potrebno, pa še več.

Znatno motivacijo predstavlja za mlade možnost, da pridobijo lastni prostor pod tribunami, kar je še posebno pomembno zaradi tega, ker zdaj v celem Krškem ni ustreznega prostora za dejavnost mladih. Obenem bi lahko isti prostor uporabljale za svoje delo družbene organizacije bližnje nastajajoče soseske Spodnji Grič.

Ker vrednostni učinek že opravljenega mladinskega prostovoljnega dela večkratno presega vrednost tega prostora in ker so mladinci še naprej redno pripravljeni graditi stadion, pričakuje mladina Krškega, da bo našletela na polno razumevanje pristojnih dejavnikov.

Mladinske športne igre v mesecu mladosti

Na pobudo osnovnih organizacij ZSMS Krško 1 in Krško 2 bo OK ZSMS Krško v sodelovanju z ZTKO Krško organizirala v mesecu mladosti mladinske športne igre v disciplinah mali nogomet, namizni tenis, šah, streljanje in kros, pri čemer velja omeniti, da mora vsak tekmovalec obvezno sodelovati v streljanju.

"NAŠ GLAS" - skupno delegatsko glasilo občine Krško - Izdajatelj: INDOK CENTER občine Krško - Odgovorni urednik: Ivan KASTELIC - Oblikovalec: Niko KEŠE - Naklada: 600 izvodov - Izhaja po potrebi - Tiska "tiskarna" SO Krško - Naslov uredništva: INDOK CENTER občine Krško, CKŽ 14, 68270 Krško; telefon: (068) 71 - 711, interna 33 - Veseli bomo vsakega vašega prispevka ali informacije!

SEJA IZVRŠNEGA SVETA

V ponedeljek, 12. 5. 1980 je imel izvršni svet SO Krško svojo 44. sejo. Na dnevnem redu so bila naslednja vprašanja:

- razprava o osnutku odloka o izvršnem svetu ter o organizaciji in delovnem področju občinskih upravnih organov in strokovnih služb občine Krško;
- razprava o osnutku odloka o delovanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti v primeru naravnih in drugih hudih nesreč v občini Krško;
- razprava o predlogu odloka o prispevku za pospeševanje kmetijstva v občini Krško;
- razprava o predlogu odloka o prenehanju veljavnosti odloka o komunalnih storitvah in soglasju k cenam za komunalne storitve;
- razprava in sklepanje o poročilu komisije za spremljanje uresničevanja resolucijskih usmeritev in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja pohodka v letu 1980 s predlogom stališč in sklepov;
- razprava o izgradnji tržnice v Krški;
- razprava o predlogu sklepa o soglasju k ustanovitvi dislociranega oddelka Šolskega centra Krško pri Izobraževalnem centru za tehnične stroke v Novem mestu;
- imenovanje štaba za izvedbo radiofotografiranja.

Načrti SIS na
zborih delavcev

Želje in možnosti

Komisija za pripravo in spremljanje izvajanja srednjeročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1981 - 1985 je delavcem v združenem delu in občanom posredovala OSNUTKE ELEMEN-TOV ZA PRIPRAVO SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV O TEMELJNIH PLANOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI ZA OBDOBJE 1981 - 1985 oziroma OSNUTKE SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV O TEMELJNIH PLANOV SIS ZA OBDOBJE 1981 - 1985.

V gradivu so opredeljeni cilji in naloge, medsebojne obveznosti in sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb na vseh področjih, ki jih delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo preko samoupravnih interesnih skupnosti in v občini.

Da bi zagotovili nadaljnjo pripravo predlogov samoupravnih sporazumov, se bodo delavci v združenem delu v tej fazi izrekli na svojih zbora za naloge, ki jih podpirajo in sprejemajo in predvideli možni obseg financiranja glede na lastne materialne možnosti v obdobju 1981 - 1985. Svoje odločitve bodo posredovali samoupravnim interesnim skupnostim najkasneje do 15. maja 1980.

Izobraževanje

Elementi za pripravo osnutka dogovora o temeljih družbenega plana občine Krško za obdobje 1981 - 1985, ki jih je pripravila Občinska izobraževalna skupnost Krško, predvidevajo, da bo število učencev v osnovnih šolah občine Krško naraslo s 3258 v letu 1981 na 3426 v letu 1985, prav tako pa načrtujejo tudi porast števila učencev v usmerjenem izobraževanju.

Osnovno šolstvo

Za naslednje srednjeročno obdobje je predviden nadaljnji razvoj celodnevne osnovne šole in podaljšanega bivanja, za kar je v "elementih" predvidenih 5 inštitucij. Svet za vzgojo in izobraževanje pri OK SZDL in Izvršni odbor Občinske izobraževalne skupnosti Krško predlagata kot najustreznejšo možnost, po kateri naj bi se sedanjima celodnevnicima osnovnima šolama v Leskovcu in Brestanici pridružili šoli Veliki Podlog v letu 1981 in Podbočje v letu 1983. Število oddelkov podaljšanega bivanja naj bi vsako leto povečali za 2, in sicer v Krškem, na Senovem in v Kostanjevici. Ob koncu srednjeročnega obdobja 1981 - 1985 bi tako bilo (po eni od možnosti) 49 oddelkov COŠ s 1164 učenci in 21 oddelkov PB s 494 učenci.

Za naslednje srednjeročno obdobje načrtujejo "elementi" tudi zagotovitev rednega osnovnega šolanja romskih otrok, pri OŠ "Dr. Mihajlo Rostohar" pa predvidevajo organizacijo oddelka za delovno usposabljanje težje duševno in telesno prizadetih otrok.

Za uspešnejše opravljanje nalog bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju šole posvetile

IZ OSNUTKA ODLOKA O IZVRŠNEM SVETU IN UPRAVNIH ORGANIH

V osnutku odloka so predvideni kot individualno vodeni upravni organi:

- sekretariat za ljudsko obrambo
- sekretariat za notranje zadeve
- sekretariat za splošne zadeve in občo upravo,
- uprava za družbene prihodke,
- geodetska uprava.

Kot kolegijsko vodena upravna organa sta predvidena:

- komite za družbeno planiranje in gospodarstvo,
- komite za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve.

Samostojna strokovna služba naj bi bil

- sekretariat skupščine in izvršnega sveta.

Izgradnja tržnice v Krškem

Izvršni svet je razpravljal tudi o izgradnji tržnice ob starem hotelu v Krškem.

Izgradnjo bo prevzela samoupravna komunalna interesna skupnost (SKIS), ki je že naročila izdelavo lokacijske dokumentacije. Znani so tudi že nekateri investitorji: SKIS občine Krško, M. - Agrokombinat Krško, M. - Preskrba Krško, Agraria Brežice, Koka Varaždin in privatnik Jusufi

Agrokombinat bo na tržnici gradil mesnico, Preskrba lokal za prodajo rib, Agraria cvetličarn Koka Varaždin lokal za prodajo perutnine, jajc, alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter restavracijo, v drugi fazi pa obrat za družbeno prehrano (4000 toplih obrokov dnevno), privatnik pa prodajalno sadja in zelenjav

IMENOVANJE ŠTABA ZA IZVEDBO RADIOFOTOGRAFIRANJA V OBČINI KRŠKO V LETU 1980

Izvršni svet SO Krško je imenoval v štab:

- JOŽETA CVARA, podpredsednika IS SO Krško - za predsednika, za člane pa
- JOŽETA ŠELERJA, SO Krško,
- RUDIJA DRUŠKOVIČA, upokojenca,
- dr. STANETA SUNČIČA, ZD Krško,
- MARJANA SRNETA, Občinska zdravstvena skupnost Krško.

DELO MEDOBČINSKE GOSPODARSKE ZBORNICE

Prehod na kolektivno vodenje

Do 15. maja letos naj bi v Medobčinski gospodarski zbornici Posavja pripravili vse potrebno za sprejem sprememb statuta, ki bi omogočile prehod na kolektivno vodenje. S preverjanjem statuta in z vstavljanjem novih (ustreznih) členov se ukvarja posebna komisija. Po novih določilih bodo imeli predsedniki zbornice enoletni mandat in se bodo menjavali po "občinskem" kriteriju. Mandat predsedstva zbornice bo štirileten. Tudi dosedanji sekretar Medobčinske gospodarske zbornice Posavja bo postal sekretar predsedstva te ustanove. Njegov

veliko pozornosti prevozom in prehrani učencev, skrbi za učbenike, razvoju svobodnih dejavnosti, šoli v naravi, letovanju otrok in še nekaterim drugim dejavnostim. Tudi kadrovske politiki v osnovnih šolah bo potrebno posvetiti vso skrb in usmerjati predvsem kadrovske štipendije tako, da bodo pokrile deficitarna področja (pomaganje učiteljev določenih predmetov, odselitve, upokojitve).

Delavska univerza Krško

načrtuje v naslednjem srednjeročnem obdobju porast obsega svojega dela, posebno še na področju družbenega izobraževanja.

Usmerjeno izobraževanje

postavlja pred Šolski center Krško velike zahteve. Že leta 1983 bodo imeli predvidoma preko 1000 učencev, glede na planirani razvoj gospodarstva v posavski regiji pa bo njihovo število gotovo še naprej naraščalo. Ko bo usmerjeno izobraževanje v celoti aktivirano, bo treba čim bolj sodobno organizirati pouk ter proizvodno in delovno prakso, za kar bo seveda potrebno že prej zagotoviti novo prostorsko rešitev na novi lokaciji, kjer naj bi v neposredni bližini zgradili tudi nov dijaški dom (240 ležišč). Gradnja naj bi potekala v obdobju 1982 - 1983, leta 1984 pa naj bi bila že otvoren prostorov, ki bi obsegali: 30 klasičnih učilnic z delovnimi kabineti, 6 kabinetnih učilnic, 3 specialne učilnice, 1 učilnico za nuklearni oddelek, 3000 m² delavniških površin, 2 telovadnici, 1 večnamenski prostor ter še vrsto drugih spremljevalnih prostorov. Za nov šolski center bi bilo predvidoma treba zagotoviti 160 milijonov din.

Program ostalih naložb

Že v tem in naslednjem srednjeročnem obdobju načrtujejo: izgradnjo OŠ Podbočje (s prostori za otroško varstvo), adaptacijo starega dela OŠ Kostanjevica, drugo fazo izgradnje OŠ Brestanica (telovadnica, zaklonišče), adaptacijo in dograditev (telovadnica) OŠ "Dr. Mihajlo Rostohar" v Krškem, dograditev večnamenskega prostora pri OŠ Koprivnica, adaptacijo in dograditev OŠ Senovo, dograditev OŠ Krško (telovadnica, zaklonišči itd.), izgradnjo prostorov Glasbene šole Krško, gradnjo kuhinje z zaprto jedilnico v Pionirskem naselju v Nerezinah, pridobitev novih prostorov za skupne službe SIS ter še nekatere naložbe.

Skupna vrednost vseh teh naložb bi naj bila 181.814.000 din, za kar naj bi Občinska izobraževalna skupnost zagotovila 102.900.000 din, ostali delež pa bi naj bili drugi viri.

Otroško varstvo

V dokumentih o delovnih planih Skupnosti otroškega varstva Krško in Zveze skupnosti otroškega varstva Slovenije je zapisano, da bo v naslednjem srednjeročnem obdobju (1981 - 1985) veliko naporov treba usmeriti k nadaljnjemu poglobljanju odnosov na področju delegatskega sistema v skupščini te skupnosti. Pri izvajanju nalog pa naj bi vzgojno-varstvene organizacije postale središče predšolske vzgoje v krajevnih skupnostih.

mandat bo dveleten. Pred morebitnim podaljšanjem mandata bo moral predsedstvo nujno preveriti njegovo delo.

Skrb za nadaljnji razvoj klavnic v Posavju

Medobčinska gospodarska zbornica za Posavje je aprila letos na svoji seji v Sevnici razpravljala tudi o položaju in nadaljnjem razvoju klavnic. Te obstajajo v vseh treh občinah in, kar je najpomembnejše, poslujejo zelo uspešno, medtem ko se klavnice v večjih centrih najpogosteje otepajo z izgubami. Delo opravljajo vse tri enoizmensko in v skupnem nastopu zelo uspešno pokrivajo potrebe velikih potrošniških centrov. Tako sevniška in krška klavnica, ki delujeta v okviru SOZD Mercator, zalagata z mesom in mesnimi izdelki kar 25 - 30 odstotkov ljubljanskega trga. Ob tem zalagajo tukajšnje organizacije tudi brežiško bolnišnico in gostinske organizacije, ki pa potrebujejo le najkvalitetnejše meso. Zato bo treba poiskati celovito rešitev za prodajo mesa vseh kategorij. Seveda je možna tudi delitev dela, predvsem pa še nadaljnje povečanje proizvodnje obstoječih obratov z relativno nizkimi stroški.

Zato so člani izvršnega odbora medobčinske gospodarske zbornice podprli stališča, ki jih je že januarja letos sprejela medobčinska koordinacija. V njih je med drugim zapisano, da imajo poleg proizvodnih in prodajnih možnosti posavske klavnice prednost pred podobnimi organizacijami v večjih centrih tudi zaradi bližine živinorejskega zaledja, s čimer odpadajo nepotrebni in čedalje večji stroški prevoza živine in mesa. Zato oba organa menita, da so nesprejemljive težnje, da bi zapirali obstoječe proizvodne zmogljivosti v Posavju in investirali gradnjo istovrstne organizacije v soseščini.

Nedopustno je tudi, da doma vzrejeno klavno živino in vanjo vložena sredstva zasebniki prodajajo drugam. Da bi to čim učinkoviteje preprečevali, bo nujno treba poostriti inšpekcijski nadzor. Obe telesi sta se tudi zavzeli za gradnjo zmrzovalnega tunela v Sevnici. Z njim bi si zagotovili možnost kakovostnega skladiščenja 40 ton mesa, s čimer bi lahko vse tri klavnice v Posavju pokrivalo svoje potrebe zlasti v kriznih obdobjih.

Potreba po organizacijskem povezovanju klavnic

Medobčinska gospodarska zbornica je sprejela sklep, s katerim povezuje vse tri posavske organizacije, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, predelavo in prodajo hrane, da ustanovijo t. i. plansko - poslovno skupnost. Ta bi bila ustanovljena v skladu z določili Zakona o združenem delu, ki predvideva možnost navpične povezave delovnih organizacij pri načrtovanju in delitvi dela. V ta namen bo treba iz delegatov vseh treh DO in izvršnih svetov občinskih skupščin sestaviti komisijo, ki bo sestavila osnutek samoupravnega sporazuma o povezovanju klavnic pri proizvodnji in predelavi mesa. To bo v začetku verjetno kaj slabotna vez, ki pa bo imela vse možnosti za krepitev. Močan filter pri tem bo tudi Temeljna posavska banka v Krškem. Tisti, ki se ne bodo vključili v delo te skupnosti, pri banki ne bodo mogli najemati posojil. Samoupravni sporazum med klavnicami naj bi bil sprejet do 25. maja letos.

V gradivu, o katerem naj bi delovni ljudje razpravljali, je zabeležena ugotovitev, da v obdobju 1976 - 1980 razvoj zmogljivosti vzgojnovarstvenih organizacij ni sledil porastu števila otrok. Zaradi tega bi v naslednjem srednjeročnem obdobju morali nujno zgraditi nove zmogljivosti in zagotoviti večji odstotek vključevanja predšolskih otrok v organizirano družbeno vzgojo in varstvo, ki bo imelo te oblike:

1. oddelki za predšolske otroke v starosti od 0,8 do 3 let,
2. oddelki za predšolske otroke od 3 let do vstopa v osnovno šolo,
3. oddelki celoletne male šole za otroke, leto pred vstopom v osnovno šolo, ki niso bili vključeni v redne oblike družbene vzgoje; delo s temi otroki traja 3 ure dnevno,
4. oddelek za romske otroke,
5. razvojni oddelek za predšolske otroke, motene v telesnem in duševnem razvoju,
6. skupine otrok v organiziranem družinskem varstvu v starosti od 0,8 do 3 let,
7. oddelki 150 - urnega vzgojnega programa za otroke, stare 5. let, ki niso vključeni v vzgojnovarstvene organizacije.

Načrtovane naložbe

V novem petletnem obdobju bo skupnost otroškega varstva nadaljevala z že v obdobju 1976 - 1980 načrtovanimi naložbami.

Pri VVZ Krško naj bi v letu 1981 dogradili jaslični oddelek.

Na Zdolah je predvidena adaptacija stare šole za potrebe vzgojnovarstvenega oddelka, prav tako na Velikem Trnu.

Že v letu 1980 je načrtovana izgradnja VVE v sklopu OŠ Podbočje.

V KS Senovo so že v letu 1978 razpisali krajevni samoprispevek, v katerega so vključena sredstva za izgradnjo vzgojnovarstvene enote.

V letu 1982 je planirana dograditev VVE pri OŠ Leskovec za potrebe soseske Spodnji grič.

V letu 1983 je načrtovana dograditev dveh vzgojnovarstvenih oddelkov pri VVE Brestanica (vzporedno z izgradnjo šolske telovadnice).

V KS Krško bo potrebno zgraditi 6 vzgojnovarstvenih oddelkov, od tega 2 za potrebe starega dela mesta, financirali pa naj bi izgradnjo iz načrtovanega samoprispevka občanov.

V letu 1984 bi naj v KS Kostanjevica zgradili 3, v KS Koprivnica pa 2 vzgojnovarstvena oddelka.

V letu 1985 načrtujejo 2 vzgojnovarstvena oddelka v KS Dolenja vas in 4 v KS Leskovec.

Poleg teh naložb načrtuje skupnost otroškega varstva še urejanje otroških igrišč v vseh krajevnih skupnostih, pridobitev kadrovskih stanovanj in pridobitev poslovnih prostorov, sredstva pa bo treba zagotoviti še za pokrivanje anuitet, razširitev mreže organiziranega družinskega varstva, pridobitev osnovnih prostorskih pogojev za izvajanje 150 - urnega vzgojnega programa in še za nekatere namene.

Skupno bi bilo potrebno v naslednjem srednjeročnem obdobju združevati skoraj 79 milijonov din, od česar načrtujejo skoraj 11 milijonov prispevkov občanov. Skupnost otroškega varstva predlaga, da bi bila investicijska stopnja ločena od prispevne stopnje za zjamčeni in dogovorjeni program.

Kdo so kadroviki!

IZ KOMENTARJA VLAJKA KRIVOKAPIČA
"KADROVIKI IN ORGANIZATORJI"
V TEDNIKU "KOMUNIST" 28. 3. 1980

Večkrat smo slišali dokaj polemične razprave o kvaliteti in pomenu kadrovskih služb in organizacije dela. S tem v zvezi je bilo večkrat rečeno, da so v kadrovskih službah ljudje, ki so bolj personalci kot kadroviki. In to je res. Največ zaposlenih v kadrovskih službah sicer ima kolikortoliko zadovoljujočo formalno izobrazbo, nimajo pa širokega pregleda nad vsemi potrebami delovne organizacije ali pa delovne skupnosti v združenem delu in na drugih področjih. Primeri iz razvitega sveta pa kažejo, da so na teh mestih ljudje, ki zelo dobro poznajo tehnologijo, proces proizvodnje, prodaje itd. Zato vedo, na kakšen način in kakšne ljudi iskati, jih zaposlovati za posamezna tovrstna opravila. Pri nas pa ostajamo pri starem pojmovanju kadrovske službe, ki je v popolnem nasprotju z našo kadrovsko politiko in kadrovskimi potrebami združenega dela ter družbe nasploh. To dejstvo pa onemogoča, da bi kadrovsko politiko ustrezno izpeljali v praksi. Zaradi tega tudi še nimamo izdelanega programa izobraževanja kadrov za vse potrebe v naši praksi. Zato je skrajni čas, da uskladimo kadrovske službe s kadrovsko politiko, da v okviru usmerjenega izobraževanja poiščemo tudi profile (strokovne in druge) za te službe, ki nedvomno največ prispevajo k uspehu delovne organizacije, pa naj bo ta v proizvodnji ali pa zunaj nje. Ta vprašanja so zadnje čase vse

(nadalj. na 13. strani)

PREDSTAVLJAMO

KS PODBOČJE

V dokumentu "Srednjeročni družbeni plan razvoja občine Krško 1976 - 1980" je v "opredelitvi krajevnih skupnosti" predstavljena Krajevna skupnost PODBOČJE takole:

število naselij: 24,
površina: 31,37 km²,
število prebivalcev: 1946,
število prebivalcev na km²: 62,
število gospodinjstev: 488.

Krajevna skupnost Podbočje je ena izmed petih nerazvitih v občini. Neenakomeren razvoj teh področij je v preteklih letih povzročil odseljevanje prebivalcev, predvsem iz višjih predelov, s čimer so se strateško pomembni kraji precej osiromašili. V srednjeročnem obdobju 1976 - 1980 bo potrebno pospešiti družbenoekonomski napredek teh področij in nuditi boljše pogoje bivanja in življenja...

Toliko po dokumentu (nekateri podatki so doživeli gotovo kakšno spremembo), več pa v obliki nevezanega razgovora s predsednikom Sveta KS Podbočje MARTINOM FRANKOVIČEM in predsednikom KK SZDL MILANOM MASNECEM:

Kaj lahko poveste o življenjskem utripu v vaši krajevni skupnosti?

Pozna se, da smo pasivna krajevna skupnost in da ljudje odhajajo, predvsem iz hribovitega predela, ki zajema pretežno večino naše KS. V zadnjem času je steklo reševanje problematike okrog zazidav. Ljudje bodo lahko gradili in tudi zaradi tega ostajali. Središče KS je lep kraj, vendar ne bo več, če ne bo urejena tipika hiš...

Življenje pri nas je kar pestro in prizadevamo si, da bi šli v korak z napredkom...

Zdravstvo

V osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana Občinske zdravstvene skupnosti Krško za obdobje 1981 - 1985 je predvideno, da se večina dosedanjih pravic iz zdravstvenega varstva ne bo spremenila.

Z novim zakonom o zdravstvenem varstvu pa so se le spremenile nekatere možnosti za uveljavitev teh pravic. V 50. in 51. členu zakona je opredeljeno, da se morajo delovni ljudje dogovoriti, ali bodo za naslednje srednjeročno obdobje združevali sredstva za plačilo opravljenih storitev zdravstvenega varstva za zavarovance, ki so se pone srečili pri delu ali oboleli za poklicno boleznijo. Odločijo se lahko, da morajo take stroške kriti delovne organizacije same. Enako velja za pravico do nadomestila osebnega dohodka, ko je tak zavarovanec odsoten z dela. V sporazumu je podan tudi variantni predlog, da se razširijo pravice zavarovancev - kmetov, in sicer da bi za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni prejeli nadomestilo osebnega dohodka.

Naložbe

Potrebe po naložbah v nove objekte so precejšnje, zato program naložb občinske zdravstvene skupnosti za sofinanciranje gradenj ali dograditev objektov osnovne zdravstvene dejavnosti ter za nabavo opreme obsega:

- Zdravstveni dom v Krškem,
- Zdravstvena postaja Senovo (prizidek),
- Zdravstvena postaja Brestanica,
- Zdravstvena postaja Veliki Podlog,
- Zdravstvena postaja Podbočje.

Te naložbe v naslednjem srednje-ročnem obdobju bo sofinancirala tudi Medobčinska zdravstvena skupnost Novo mesto.

V ta namen so se v preteklem obdobju združevala sredstva po stopnji 1% od izplačanih osebnih dohodkov, za uresničitev predloženih zahtev pa bi bilo po novem treba združevati:

- za potrebe SR Slovenije 0,01% od OD,
- za potrebe Medobčinske zdravstvene skupnosti Novo mesto 1,15% od OD,
- za potrebe Občinske zdravstvene skupnosti Krško pa 0,80% od OD.

Socialno skrbstvo

Delovni ljudje in občani, združeni v občinskih skupnostih socialnega skrbstva v SR Sloveniji, bodo za naslednje srednje-ročno obdobje sklenili samoupravni sporazum o temeljih plana Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije. Na ta način bodo podpisniki zagotovili uresničevanje z zakonom zagotovljenih pravic in storitev: zagotavljanje stalne družbene denarne pomoči, ki je edini ali dopolnilni vir preživljanja, in sredstev za delovanje strokovne službe v centrih za socialno delo.

V SR Sloveniji bo potrebno za uresničitev programa zbrati letno od 270 milijonov din v letu 1981 do 283 milijonov din v letu 1985. Sredstva se bodo združevala v občinskih skupnostih

Organizacije in društva nimajo najboljših pogojev za delovanje, a dobro delajo. Med delom SZDL in KS ne ločujemo. Kjer je potrebno, ljudje poprimejo, tudi udarniško. Najbolj živahno je delo delegacije za zbor krajevnih skupnosti SO Krško, sicer pa je čutiti pomanjkanje kadrov, kajti dolga leta so mnogi sposobni odšli v svet in tam uresničili svoje ambicije. Nobena "funkcija" pri nas ni plačana, kajti tudi denar za funkcioniranje delegatskega sistema namenjamo za stvari, kot je na primer vzdrževanje cest...

Društveno življenje je živahno. Gasilsko društvo Podbočje je zelo aktivno in bo drugo leto proslavilo 80-letnico svojega obstoja. Zelo prizadevni so tudi pri gasilskem društvu v Malem Mraševem, kjer so sami razširili gasilski dom. Prosvetno društvo priredi najmanj 1 igro na leto, poskrbelo pa je tudi za obnovo dvorane. Ena najuspešnejših športnih društev v krški občini je prav naše, saj bi košarkarska ekipa, ki je letos nastopala v vzhodni slovenski ligi, z malo več sreče ali morda spoštovanja nasprotnika zasedla drugo mesto, a so se morali zadovoljiti s petim...

Vaša največja akcija v zadnjem obdobju je bila izgradnja 23 km dolgega vodovodnega omrežja. Kako pa je z vašimi cestami?

Kar 35 km krajevnih cest moramo vzdrževati sami, kar je veliko breme za skromen "proračun" KS. V ravninskem predelu je nekaj let tega modernizacija učinkovito stekla. V hribovitih predelih naše KS zaradi slabih cest kraji tudi nimajo nobene avtobusne zveze s Podbočjem in središčem občine, zato se ljudje ne morejo zaposlovati v industriji, saj bi na primer zaposleni z 12 km oddaljene Planine porabil kar 6 ur za pot do Podbočja in v Krško ter nazaj domov... Radi bi tudi dosegli, da bi "medrepubliško povezavo" Šutna - Planina prevzela v upravljanje širša družbena skupnost.

Pred časom vam je bil obljubljen industrijski obrat. Kako daleč je do uresničitve?

Načrtovani industrijski obrat naj bi zadržal ljudi na gorjanskih kmetijah, da se ne bi odseljevali v večja središča. Zamisel je poglajala korenine leta 1976. Na srečanju borcev in aktivistov Gorjanskega bataljona leta 1978 smo dobili zagotovilo sedanjega podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Zvoneta Dragana, rojaka iz Mladja, da "se bo delalo". Obljuba pa - kljub vnetemu prizadevanju vseh zainteresiranih - zaenkrat še, iz objektivnih razlogov, ni bila izpolnjena...

Kakšni so vaši načrti v zadnjem letu tega planskega obdobja ter v obdobju 1981 - 1985?

Želja po industrijskem obratu - tudi zaradi koncepcije SLO - je še bolj živa. Tik pred zdajci je gradnja nove šole v Podbočju. Že leto in pol plačujemo krajevni samoprisepek, gradbeno zemljišče je plačano, načrti so predvidevali začetek gradnje že v decembru 1979, zato pričakujemo, da bo gradnja v kratkem stekla, z njo pa tudi gradnja vzgojnovarstvene ustanove. Čimprej bo potrebno zgraditi tudi most čez Krko na Brodu pri Podbočju, katerega trenutna nosilnost je 3 tone, zato ne more v Podbočje noben avtobus, tovornjak ali kako drugo težko vozilo po najkrajši povezavi. Smo tudi brez ustreznih telefonskih zvez in bi potrebovali najmanj 100 telefonskih števil, kar naj bi po PTT planu pridobili leta 1983, medtem ko bodo prostori za pošto zgrajeni letos. Po naših načrtih naj bi vsaka vas dobila vsaj en, vsem prebivalcem dostopen telefon.

Lani smo dobili v KS prvo po vojni zgrajeno družbeno poslopje - trgovino v Šutni. Letos načrtujemo začetek gradnje stavbe, v kateri bodo pošta, krajevni urad in 4 stanovanja. Predvidevamo pa, da bomo

socialnega skrbstva po enotni prispevni stopnji od bruto osebnih dohodkov, ki bo predvidoma padala od 0,30% v prvem letu do 0,26% v zadnjem letu naslednjega srednjeročnega obdobja.

Občinske skupnosti, ki s temi zbranimi sredstvi ne bodo mogle zagotoviti uresničitve zagotovljenega programa, bodo ob določenih pogojih upravičene do sredstev solidarnosti na ravni republike.

Po načelu vzajemnosti se bodo pri Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije zbirala sredstva za uresničevanje skupnih nalog: naložbe skupnega pomena (zavod za varstvo in delovno usposabljanje prizadetih otrok, zavod za resocializacijo alkoholikov, zavod za duševno prizadete odrasle), sofinanciranje programa za Rome, sofinanciranje mladinskega sprejemališča za begavce in še za nekatere naloge.

Kultura

Največje naložbe na področju kulture v naslednjem srednjeročnem obdobju predvidevajo v krajevnih skupnostih Brestanica in Krško. V BRESTANICI bodo namenili sredstva predvsem za obnovo gradu in dveh sakralnih spomenikov, poskrbeli pa bodo tudi za kulturno dvorano. V KRŠKEM načrtujejo dograditev II. faze Delavskega doma z dodatnim prostori za Valvasorjevo knjižnico, ohranitev starega mestnega jedra, obnovitev prostorov kapucinske knjižnice in stropa v cerkvi sv. Rozalije ter ureitev galerijskih prostorov in Valvasorjeve knjižnice.

V KOSTANJEVICI bodo še naprej obnavljali "grad" (samostan!) in Speinheimski dvorec, del sredstev pa bodo namenili tudi za dvorano, knjižnico in vzdrževanje sakralnih spomenikov. V LESKOVCU bodo potrebovali sredstva za knjižnico, na SENOVEM pa v glavnem za odplačevanje anuitet za "Dom XIV. divizije". V KOPRIVNICI naj bi SIS za kulturo sofinanciral večnamenski prostor, na ZDOLAH poskrbel za obnovo dvorane in nakup stolov, v DOLENJI VASI za kulturno dvorano, na RAKI za nakup stolov in za garderobo, na SENUŠAH za obnovo dvorane, prav tako pa tudi v krajevnih skupnostih KRŠKO POLJE in PODBOČJE. Na Starem gradu v PODBOČJU je srednjeveška utrdba, ki jo nameravajo predstaviti javnosti.

Ocena o tem, koliko sredstev bodo terjale te naložbe, navaja vrednost skoraj 106 milijonov din, ki naj bi jih pridobili s poprečno letno prispevno stopnjo 1,34% od bruto osebnega dohodka, s samoprispevki, od samoupravnih komunalne interesne skupnosti (SKIS), od organizacij združenega dela, z lastnim delom itd.. Soudležba SIS za kulturo bi lahko znašala le 12.452.000 din, to pa je 12% vrednosti vseh naložb.

Telesna kultura

V "Elementih o temeljih planov TKS Krško za obdobje 1981 - 1985" je zapisano, da bo Telesnokulturna skupnost Krško uresničevala dvojne dogovorjenih usmeritev: skrbela bo za povečanje števila aktivnih udeležencev v športno-rekreativni dejavnosti in zagotavljala možnosti za doseganje boljših rezultatov v tekmovalnem sistemu. V

v srednjeročnem obdobju 1981 - 1985 pridobili še 4 družbena stanovanja.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bi radi poskrbeli za kanalizacijo, razširitev javne razsvetljave in pridobili še nekaj km asfalta. Načrtujemo naslednja asfaltiranja: skozi vas Brod, "mala cesta" Podbočje - Kostanjevica po desnem bregu Krke ter cesta Stari grad - Bočje.

Radi bi se tudi aktivneje vključili v ustanavljanje in življenje spominskega področja Žumberak - Gorjanci, kamor smo formalno, skupaj s KS Kostanjevica, že vključeni. Že 4, 5 let živi zamisel o "vinski cesti" ki bi vinorodne gorice v naši KS odprla turizmu.

Nadaljevat moramo tudi začeti in nedokončani dom OF na Draganovi domačiji v Mladju, ki naj bi bil vključen v mladinsko transverzalo, v njem pa bi bila tudi spominska zbirka s področja KS ter družbeni prostori za spodnje gorjanske vasi. V gradnjo je bilo vloženo že mnogo ur prostega dela, pri katerem so se posebno izkazali člani Lovske družine Podbočje.

Na Gorjancih bi radi poskusili z nekaj usmerjenimi kmetijami, po katerih bi se zgledovali potem še drugi kmetovalci. Sodobno kmetovanje bi pritegnilo - poleg načrtovanega industrijskega obrata - mlade, da se ne bi izseljevali, kot so se doslej.

Kaj lahko poveste za zaključek?

Da si v KS Podbočje prizadevamo po svojih močeh za utrjevanje delegatskega sistema, pri organizaciji vodenja KS in demokratizaciji odločanja na vseh ravneh, dokazujejo tudi letošnja občinska priznanja OF, ki sta jih iz naše KS dobila VIDA KERIN in JOŽE VEGELJ.

(nadalj. z 8. strani)

bolj pogostna v pogovorih o uspešnosti našega poslovanja, predvsem pa o proizvodnji. V teh pogovorih ugotavljajo omejene slabosti kadrovskih služb, toda naprej od ugotovitev ne gredo. Zato moramo probleme kadrovskih služb vsestransko osvetliti. To pa zahteva sodelovanje tako zveze komunistov, sindikata in delavcev v združenem delu.

DELO KADROVIKA

Kadrovska funkcija in delavci, ki jo izpolnjujejo, morajo obvladati naslednja področja poslovanja:

- dela in naloge,
- usposobljenost kadrov za zahtevana dela,
- kadrovske vire,
- medsebojna razmerja v združenem delu,
- izobraževanje kadrov,
- uvajanje kadrov v delo,
- delovni čas in njegova izraba,
- ocenjevanje kadrov,
- delitev sredstev za OD,
- psihotehnični posli,
- motiviranje,
- reševanje socialnih vprašanj,
- strokovno usmerjanje in izbira kadrov,
- družbeni standard,
- obveščanje,
- organizacija kadrovske funkcije.

Področja poslovanja so skupek nalog, ki jih je potrebno opraviti za zadovoljivo izpolnjevanje kadrovske funkcije. Tako n. pr. področje poslovanja "dela in naloge" obsega: načrtovanje potreb po kadrih, sestavo interne nomenklature poklicev, sistematizacijo del in nalog, usklajevanje plana kadrov z ostalimi plani TOZD in DO.

ta namen bo razvijala sodobno strokovno delo, poskrbela za intenzivnejše izobraževanje strokovnih delavcev in postopoma izboljševala materialno osnovo za šolanje kadrov in športnikov. TKS si je zastavila cilj, da bo vključila najmanj 40% prebivalstva v redne organizirane oblike športne in športno - rekreativne dejavnosti, pri čemer bo v ospredju redno športno udejstvovanje otrok in mladine.

TKS bo posebno vzpodbujala razvoj tistih dejavnosti delovnih ljudi in občanov, ki so osnova za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito: strelstvo, planinstvo, taborništvo, pohodništvo, borilni športi (karate in podobni), konjeniški šport in plavanje.

TKS se bo za uspešno uresničitev skupnih nalog povezovala z drugimi organizacijami, in sicer z:

- OIS (ŠŠD, izgradnja šolskih športnih objektov,
- SOV,
- OZPM (množične manifestacije, šola v naravi, letovanja),
- zdravstveno skupnostjo (organizacija in delo športne ambulante),
- občinsko zvezo za tehnično kulturo (speedway, padalstvo, zmajdarstvo, načrtovanje racionalnega razvoja tehničnih aparatov, kot so semaforne naprave in ozvočenja),
- občinskim sindikalnim svetom (organizacija rekreacije, delavske športne igre),
- OK ZSMS (organizacija MDA) in še z nekaterimi drugimi organizacijami.

Glede na ovrednotenje zastavljenih nalog bi morala biti povprečna prispevna stopnja v srednjeročnem obdobju 1981 - 1985 0,84% od BOD.

"Želje" krajevnih skupnosti

Poleg manjših naložb, kot so ureditve travnatih športnih igrišč, TRIM steze, TRIM kabineti in podobno, načrtujejo v KS naslednje:

KS KRŠKO: izgradnja športno - rekreativnega centra, pokriti plavalni bazen,

KS KOSTANJEVICA: kegljišče,

KS PODBOČJE: telovadnica,

KS RAKA: plavalni bazen,

KS BRESTANICA: dokončanje objektov športno - rekreativnega centra,

KS SENOVO: zimski rekreacijski center Bohor,

KS KOPRIVNICA: večnamenski prostor.

Za realizacijo tega programa bi potrebovali okrog 46.000.000 din, od tega naj bi bila soudeležba TKS okrog 17.800.000 din, kar znaša 39% vrednosti naložb.

Stanovanjska politika

V srednjeročnem obdobju 1981 - 1985 načrtujejo po krajevnih skupnostih izgradnjo 746 družbenih (64%) in 477 zasebnih (36%) stanovanj.

Največ stanovanjskih gradenj načrtujejo v krajevnih skupnostih KRŠKO in LESKOVEC, kjer naj bi zgradili skupno 600 družbenih in 270 zasebnih stanovanj, za kar bi bilo potrebno pridobiti 29 ha gradbenih zemljišč. Družbena stanovanja naj bi gradili še v naslednjih krajevnih skupnostih:

Ob tako razvejanih zahtevah, ki jih terja izpolnjevanje kadrovske funkcije, se seveda postavlja vprašanje strokovne usposobljenosti delavcev - kadrovikov. Iluzorno bi bilo pričakovati, da bomo za opravljanje teh nalog dobili vsestransko usposobljenega delavca, ki bo strokovnjak za vsako posamezno področje. Ker pa hkrati postavljamo zahtevo po strokovno in odgovorno opravljenem delu, se postavi še vprašanje racionalnosti zaposlovanja strokovnjakov v vsaki delovni sredini.

Reševanje te problematike je možno le v združevanju sredstev in kadrov. Manjše TOZD bi morale združevati sredstva za strokovno opravljanje kadrovske funkcije oz. se povezati s strokovnjaki za posamezna področja, ki bodo opravili strokovno zahtevne naloge. Tako se kadrovik pojavlja tudi v vlogi organizatorja, ki mora organizirati tekoče in strokovno ustrezno opravljanje kadrovske funkcije. Kot organizator pa mora poznati vsa področja poslovanja kadrovske funkcije. Le tako organizirano opravljanje kadrovske funkcije jamči celovito izvajanje naše družbeno dogovorjene politike. Izhodišče za njeno oblikovanje je delovni človek, ki je sočasno subjekt in objekt kadrovske politike. Dvojni status delavec - upravljalec vpliva na širšo vsebino kadrovske politike, ki zajema poleg strokovnega usposabljanja kadrov tudi družbeno-politično izobraževanje in usposabljanje.

Milan MASNEC

AKCIJA

1000 DELAVCEV - SODELAVCEV

Od 1. maja do 31. decembra 1980 bo potekala akcija, katere namen je pridobiti najmanj tisoč novih sodelavcev v približno 600 glasilih organizacij združe-

nega dela, kolikor jih izhaja v Sloveniji. Hkrati pa je cilj te akcije vzpostaviti organizirane oblike obveščanja v tistih organizacijah združenega dela, ki tega še nimajo. Na ta način bo na tem področju delovno obeležena 30-letnica delavskega samoupravljanja, v katerem ima pomembno vlogo obveščanje človeka kot delavca in občana. Nosilec akcije je Zveza sindikatov Slovenije.

V občini vodi akcijo komisija za obveščanje pri občinskem svetu ZSS, odgovoren za potek pa je občinski svet ZSS. Naloga komisije je med drugim tudi skrb za popularizacijo akcije (objavljanje najboljših prispevkov v občinskih in drugih sredstvih javnega obveščanja, predavanja, pogovori o pomenu in vsebini, obveščnost o akciji itd.). Za najboljše sodelavce in organizatorje so predvidena priznanja in udeležba na III. srečanju urednikov, novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu.

Delavska enotnost bo uvedla stalno rubriko za nove sodelavce iz združenega dela in bo posebno vidno objavljala prispevek tedna in meseca.

NOV DELOVNI ČAS LEKARNE KRŠKO

Ob delavnikih je lekarna odprta od 7. do 20. ure, razen ob sobotah, ko posluje le od 7. do 13. ure.

Dežurna služba lekarne deluje ob nedeljah in praznikih od 7. do 20. ure, ob sobotah pa od 13. do 20. ure.

Zdravstveno varstvo v nočnem času med 20. in 7. uro nudi Zdravstveni dom Krško s svojo dežurno službo.

SENOVO (56), BRESTANICA (26), KOSTANJEVICA (26), RAKA (16), KOPRIVNICA (16) in PODBOČJE (6).

Zasebne gradnje v krajevnih skupnostih pa naj bi imele takšen obseg: RAKA - 100, VELIKI TRN - 56, KRŠKO POLJE - 29, KOSTANJEVICA, BRESTANICA in GORA - 6, SENOVO - 4.

Za vso stanovanjsko gradnjo v občini bi potrebovali okrog 46 ha gradbenih površin.

Predvidevanje zbiranja sredstev in gradnja stanovanj

Pri upoštevanju prispevne stopnje 6% od BOD, vsakoletnega povečanja mase BOD, udeležbe občanov, bančnih sredstev in sredstev amortizacije bi naj zbrali skupno okrog 539 milijonov din in jih namenili za družbene in zasebne stanovanjske novogradnje ter za prenovo starih stanovanj. V obdobju 1981 - 1985 bi - ob poprečni stanovanjski površini 58 m² in ceni 13.500 din za m² - zgradili najmanj 550 novih in nekaj čez 100 prenovljenih stanovanj. Pri predvideni stanovanjski gradnji naj bi napravili korak naprej glede kvalitete stanovanj in ureditve stanovanjskih sosesk. Predvidena sta povečanje poprečne stanovanjske površine in možnost urejevanja sosesk na osnovi samoupravnih sporazumov.

Stanarine

Prehod na ekonomske stanarine je nujen zaradi potreb po enostavni reprodukciji stanovanjskega fonda (vzdrževanje, obnova). V večletnem obdobju, ko naj bi postopoma prešli na ekonomske stanarine, bi občanom, ki povečanih stanarin ne bodo zmogli, nudili ustrezno družbeno pomoč.

Po sporazumu naj bi bilo povečanje stanarin do leta 1985 linearno, in sicer 30,79%.

Komunalno gospodarstvo

Vrednost evidentiranih potreb - na osnovi programov krajevnih skupnosti - glede gradnje cest, ureditve javnih površin, prometne signalizacije, gradnje mostov, ureditve avtobusnih postajališč, gradnje vodovodov in kanalizacije, pridobivanja stavbnih zemljišč itd. bi po današnjih cenah znašala približno 1,704 milijonov din.

Krajevne skupnosti bi rade v naslednjem srednjeročnem obdobju asfaltirale 233 km cest, položile skoraj 58 km zaporne plasti na asfaltirana cestišča, uredile 17 km pločnikov, razširile 23 km in zagotovile sredstva za vzdrževanje 135 km cestišča. Vrednost teh del bi znašala 731 milijonov din, od česar naj bi krajevne skupnosti prispevale 12 milijonov din, krajani pa opravili za 6 milijonov dinarjev del.

Za gradnjo avtobusnih postajališč bi krajevne skupnosti potrebovale preko 7 milijonov din, za mostove (glavni naložbi: most v Kostanjevici in na Brodu pri Podbočju) 60 milijonov din, za prometno signalizacijo 2,7 milijona din, za ureditev zelenic in parkov pa 1,6 milijona din.

Velike potrebe so krajevne skupnosti nakazale v svojih programih glede vodovodov, saj jih bo potrebno veliko število rekonstruirati in hkrati povečati njihove zmogljivosti. Izrazito pereče je vprašanje vodne oskrbe iz sistema krškega vodovoda zaradi premajhnih črpalnih zmogljivosti. Vrednost vseh "vodovodnih" investicij bi naj bila 51 milijonov din, od česar naj bi krajevne skupnosti prispevale 4

RAZSTAVA V KRŠKEM

Od 14. do 28. maja se bo v krški galeriji predstavil ljubiteljem likovne umetnosti samorastnik ANDREJ KOŠIČ, ki živi in dela v Gorici. Likovnik, rojen leta 1933, ustvarja pretežno v akvarelu, upodablja pa večinoma motive s Krasa. Priredil je vrsto osebnih in se udeležil še številnejših skupinskih razstav. V dokaj bogatem razstavnem katalogu s šestimi celostranskimi barvnimi reprodukcijami so našteje tudi mnoge nagrade in priznanja, ki jih je prejel.

Ob otvoritvi - v sredo, 14. maja 1980 ob 18. uri - je igralec SNG Maribor JOŽE ZUPAN pripovedoval pridige Janeza Svetokriškega "En srečen, veseli inu vseh troštov polni dan voščim".

Razstava bo odprta:
od ponedeljka do petka od 10.
do 12. in od 15. do 18. ure,
v soboto od 14. do 18. ure in
v nedeljo od 8. do 12. ure.

V 2. številki glasila "Naš glas" (18. 4. 1980) smo zapisali napadno informacijo, da sta se seje skupščine Skupnosti otroškega varstva Krško (15. 4. 1980) udeležila le 2 delegata.

V resnici sta le 2 manjkala do sklepčnosti. Podatki o udeležbi so takile: od 10 delegatov zbora izvajalcev jih je bilo prisotnih 9, od 44 delegatov zbora uporabnikov pa 21. Omeniti velja, da so na seji gradivo "predelali" in zavzeli stališča, o čemer so potem poročali na naslednji seji.

Za napako, ki je nastala po naši krivdi, se opravičujemo.

KADROVSKE SPREMEMBE V OS ZSS

Po volilni seji Občinskega sveta Zveze sindikatov Krško, ki je bila 21. aprila 1980, opravljajo najpomembnejše funkcije

- predsednika Občinskega sveta ZS Krško
ŠTERBAN DRAGO,
- podpredsednikov Občinskega sveta ZS Krško
STANIČ DRAGICA in VODIŠEK ANTON,
- sekretarja Občinskega sveta ZS Krško
KOPINA JOŽICA.

Trinajstčlansko predsedstvo sestavljajo:

1. Kopina Jožica - nov član
2. Košale Drago
3. Ladika Rudolf - nov član
4. Lileg Ciril
5. Mlakar Janko
6. Molan Martin
7. Pleterski Anton - nov član
8. Stanič Dragica
9. Strnad Dragica
10. Šterban Drago
11. Zevnik Olga
12. Vahčič Adam
13. Vodišek Anton.

Število članov Občinskega sveta je bilo s 43 članov zmanjšano na 35 članov.

Na volilni seji je bil izvoljen nov odbor - Odbor za inventivno dejavnost, 8-članski, predsednik Jenžur Anton, in 7 svetov:

1. Svet za planiranje in ekonomsko politiko, 9-članski, predsednik Volčajnk Vinko,
2. Svet za oblikovanje donodka in delitev sredstev za OD, 12-članski, predsednik Vodišek Anton,
3. Svet za uveljavljanje delavcev v delegatskem in komunalnem sistemu, 9-članski, predsednik Šterban Drago,
4. Svet za izobraževanje in kultu-

milijone din v denarju, občani pa 2 milijona din v obliki dela.

Za ureditev kanalizacije in čistilnih naprav bi v obdobju 1981 - 1985 potrebovali 773 milijonov din. Ker dosedanja oblika zbiranja sredstev ne predvideva sredstev za izgradnjo čistilnih naprav, bo potrebno poiskati najprimernejši način pridobivanja finančnih virov za te dokaj zahtevne naložbe, ki jih predvidevajo na območju krajevnih skupnosti Senovo, Brestanica, Krško in Kostanjevica.

V mnogih krajevnih skupnostih želijo urediti kontejnerski odvoz smeti. Poleg tega so ponekod predvideli izgradnjo mrliških vežic in ureditev pokopališč, za kar bi potrebovali 8,5 milijona din. Več kot polovico sredstev za te namene so pripravljene prispevati krajevne skupnosti same.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bi potrebovali za družbene gradnje 15,5 ha, za individualne gradnje 30,8 ha, za ceste in avtobusne postaje 66,7 ha, za gospodarsko izgradnjo 5,7 ha in za izkoriščanje naravnih dobrin 50 ha zemljišč. Odškodninska vrednost stavbnih zemljišč bi bila 23,4 milijona din, ostalih pa 35 milijonov din.

Iz "prognoze sredstev za komunalno dejavnost" je razvidno, da je med prikazanimi potrebami in predvidenimi možnostmi velik razkorak, zato bo potrebno skrbno pretehtati smotrnost vsake naložbe, hkrati pa tudi dosedanja politiko cen za usluge in storitve.

Samoupravna komunalna interesna skupnost bo lahko sodelovala pri izvajanju programov KS v naslednjem srednjeročnem obdobju

le z do 20% sredstev, ostala pa bo treba zbrati s samoprispevki, neposrednim financiranjem programov ali z obremenitvijo bruto osebnih dohodkov (za vzdrževalna in rekonstrukcijska dela). Za gradnjo čistilnih naprav, črpalnišča in drugih vodovodnih objektov bi lahko sredstva zbirali na osnovi samoupravnih sporazumov za celo srednjeročno obdobje.

Pospeševanje kmetijstva

Osnovni cilji srednjeročnega načrta za obdobje 1981 - 1985 so: povečanje proizvodnje hrane, zvišanje dohodka združenim kmetom, intenzivnejša obdelava zemlje, vključevanje slabo izkoriščenih ali celo opuščenih kmetij v organizirano in usmerjeno proizvodnjo itd..

Program razvoja na naslednje srednjeročno obdobje predvideva letna vlaganja v višini 65 milijonov dinarjev. Uporabili jih bodo za gradnjo in obnovo gospodarskih objektov (hlevi za plemenske svinje in pitance, hlevi za govejo živino, skladišča), nakup strojev in opreme, obnovo vinogradov in sadovnjakov, nakup plemenske živine ter za melioracije in ostale vrste priprave zemljišč.

15 odstotkov investicijskih sredstev naj bi pridobili z združevanjem sredstev združenega dela, ki bi poravnavalo dogovorjeno obveznost po stopnji 0,5 odstotka od bruto osebnega dohodka.

- ro, 11-članski, predsednik Lileg Ciril,
5. Svet za stanovanjska in komunalna vprašanja, 12-članski, predsednik Košale Drago,
6. Svet za zdravstveno varstvo in socialno politiko, 9-članski, predsednik Ladika Rudolf,
7. Svet za življenjske in delovne razmere, rekreacijo in izrabo prostega časa delavcev, 10-članski, predsednica Stanič Dragica.

Poleg teh novo izvoljenih organov delujejo pri Občinskem svetu oziroma pri njegovem predsedstvu še naslednji organi:

1. Odbor za organizacijsko-kadrovska vprašanja, 5-članski, predsednik Vahčič Adam,
2. Odbor za SLO in DSZ, 5-članski, predsednik Bračun Miro,
3. Komisija za prošnje in pritožbe, 5-članska, predsednik Lileg Ciril,
4. Komisija za obveščanje in politično propagando, 6-članska, predsednik Pavliha Kristijan,
5. Komisija za šport, rekreacijo in oddih, 10-članska, predsednik Istenič Fredi.

SIS

Varstvo pred požarom

Razvoj materialne baze in osvajanje novih tehnologij postavljata pred SIS za varstvo pred požarom občine Krško zahtevne naloge v naslednjem srednjeročnem obdobju:

- uspešno delovanje poklicne gasilske enote,
- zagotovitev preventivne dejavnosti v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih,
- opremljanje in usposabljanje dosedanjih ter
- ustanavljanje novih gasilskih društev,
- usposabljanje enot civilne zaščite v krajevnih skupnostih,
- pomlajevanje gasilskih formacij

in še vrsto drugih pomembnih nalog.

Za zagotovitev uresničenja teh nalog bi bilo potrebno letno zbrati 13.150.000 din. Po dosežanju stopnji 0,30% od bruto osebnega dohodka bi zbrali le okoli 5.000.000 din, zato SIS za varstvo pred požarom predlaga združenemu delu troje drugače rešitve financiranja:

- I. - prispevna stopnja naj bi bila 0,80% od BOD,
- II. - prispevna stopnja naj bi bila odvisna od vrednosti osnovnih sredstev in njihove požarne "obremenjenosti", pri čemer bi imelo dodaten vpliv varstvo požarno nevarnega reprodukcijskega materiala,
- III. - prispevna stopnja 0,30% od BOD naj bi ostala, manjkajoča sredstva za uresničitev programa pa naj bi na osnovi svobodne menjave dela in uslug poklicne gasilske enote zagotovili uporabniki s povečano požarno obremenjenostjo, ki naj bi bili seveda v samoupravnem sporazumu navedeni.

SIS za varstvo pred požarom meni, da je "pravičnejša" druga možnost, uporabniki pa naj seveda sprejmejo odločitev o tem, katero bo vseboval samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela na tem področju.

Zaposlovanje

V osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana Občinske skupnosti za zaposlovanje Krško za obdobje 1981 - 1985 je predvideno uresničevanje del in nalog na področjih:

- službe zaposlovanja (posredovanje dela, priprava na zaposlitev, usposabljanje in zaposlovanje invalidov ter zdomcev itd.),

- službe poklicnega usmerjanja (usmerjanje v poklice, izvajanje štipendijske politike itd.),

- analitske službe,

- pravne službe (informiranje delavcev o pravicah v primeru brezposelnosti itd.) in

- računovodske službe.

V osnutku so dela in naloge številčno ovrednotene.

Poleg teh nalog bodo udeleženci sporazuma morali zagotoviti sredstva tudi za izvajanje programa skupnih nalog, ki jih za potrebe občinske skupnosti opravljajo na višjih ravneh (analize, informativni pregledi, raziskovalne naloge, računalniška obdelava podatkov, izdelava nomenklatur in profilov poklicev, skupne informacije za poklicno usmerjanje itd.).

Za program občinske skupnosti in za program skupnih nalog bodo uporabniki združevali sredstva po prispevni stopnji 0,29 % od bruto osebnih dohodkov, poleg tega pa bo občinska skupnost pridobila manjkajoča sredstva iz republiških sredstev solidarnosti. Letno bodo potrebovali poprečno 5.430.000 din sredstev, od česar bodo udeleženci sporazuma združevali 4.238.000 din.

IZ ŽALNE KNJIGE - TITU V SLOVO

Tito - mogočno drevo, ki je korenine pognalo v Kumrovcu, z vejami in plodovi objelo ves svet. Hvala Ti.

Umro je Josip Broz ali besmrtnan je TITO!

Boleče smo sprejeli vest o smrti očeta Jugoslavije. Zavedamo se, da takšnega, kot je bil on, ni in ga ne bo več. Zgodovini in času je dal to, kar ni uspelo pred njim še nikomur. Zato smo mu hvaležni in upamo, da bomo tudi po njegovi smrti še bolj enotni ter da bo ljudstvo spoznalo, da je stvar, za katero se je boril on sam in njegovi tovariši, prispevala k miru tako v domovini kot v svetu.

Čast mi je i ponosna sam što pripadam porodici čiji je otac i vođa TITO!

Tito, to je svoboda, kratko ime, veliko in široko srce. Ti nisi umrl, si kakor hrast, katerega deblo se je porušilo, ostale pa so korenine, iz katerih bo pognalo na tisoče mladih dreves. Pod tvojim vodstvom smo se počutili varno in brezskrbno. Bil si naš najboljši učitelj, največji voditelj. Delal si za nas, gradil si za nas - ponosni smo, da živimo v tvoji svobodni Jugoslaviji. Obljubljamo ti, da bomo odločno nadaljevali tvojo pot. Hval in slava ti! - Pionirji in mladina OŠ "Heroja Milke Kerin" Leskovec

Druže Tito, uvek ćemo slediti tvoj put i graditi bratstvo i jedinstvo ko što si nas Ti učio. Za sve ovo što si učinio za nas mnogo Ti hvala!

Z žalostjo v srcih in vero v bodočnost - delavci Rudnika Senovo

S pionirsko zaobljubo po Titovi poti - pionirji Brestanice.

Neizprosna smrt nam je iztrgala prijatelja, a ostala je naša obljuba, da bomo uresničevali Titove želje, krepili bratstvo in enotnost ter čuvali našo samoupravno, socialistično, neodvisno in neuvrščeno Jugoslavijo. Sleherni Jugoslovan je poznal njegov obraz, ga ljubil in spoštoval njegove misli. Toplo nam je bilo pri srcu, ko smo prisluhnili njegovim besedam in mislim. Prevel nas je občutek neizmerne bogastva, da je tak človek, da je Tito naš, in obenem smo čutili, da smo tudi mi Titovi. - PO "Ivo Ribar - Lola OŠ Brestanica

V SRCIH IN BESEDAH:

- Proglas Občinske konference SZDL Krško,
- 2 posebni izdaji skupnega delegatskega glasila občine Krško "Naš glas" (8000 izvodov),
- posebne izdaje glasil delovnih organizacij:
  - "Pionir",
  - "Novoles",
  - "Obveščevalec" (Dj. Salaj),
  - "Labod",
  - "Informator" (Metalna Maribor),
  - "Dolenjsko zdravstvo",

posebni izdaji KS:

- "Glas KS Vel. Podlog",
- proglas KS Podbočje,

posebne izdaje osnovnih šol:

- "Slavček" in "Vsa Jugoslavija je in ostaja TITO" - OŠ Brestanica,
- "Vrtiljak" - OŠ Kostanjevica,
- "Tito - to smo mi vsi" OŠ Leskovec,
- "Utrinki" - OŠ Senovo.